

2025 Parkweg, Jabbeke: Programma van maatregelen

Opdrachtgever: Gemeente Jabbeke
Dorpsstraat 3, 8490 Jabbeke

Auteurs: Dieter Verwerft, Femke Germonpré, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Uitvoerder: Raakvlak
Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

© Raakvlak, april 2025

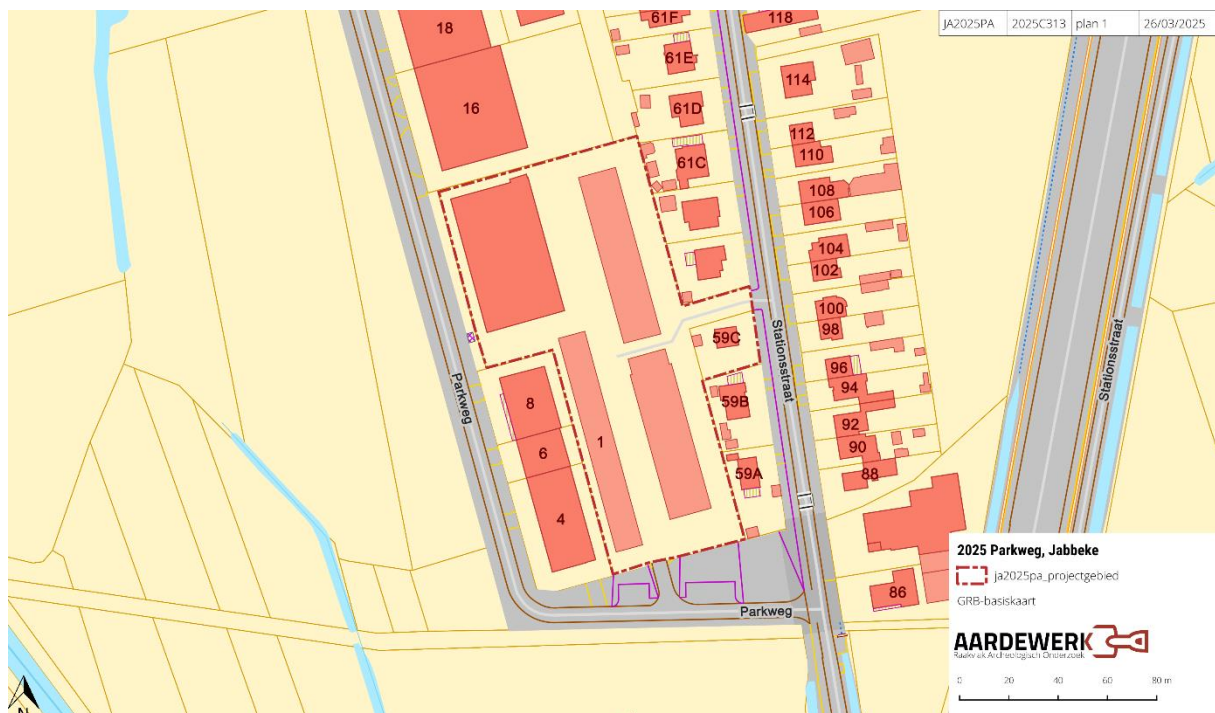
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak Archeologisch Onderzoek.

2025 Parkweg, Jabbeke: Programma van Maatregelen

Gemeente Jabbeke plant de sloop van enkele loodsen en een woonhuis in de Parkweg in Jabbeke. Het gaat om vier loodsen en een woonhuis die tot voor kort in gebruik waren door de Civiele Bescherming en de omliggende verharding. De werken beperken zich tot de huidige voetafdruk en diepte van de bestaande bebouwing.

De oppervlakte van de percelen ter hoogte van het projectgebied bedraagt 12.260 m². De zone waar bodemingrepen gepland zijn, is ongeveer even groot. Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt de bouwheer samen met Aardewerk (Raakvlak). Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek om de vervolgstategie voor het archeologisch vooronderzoek te bepalen.

Het onderzoeksterrein ligt in de gemeente Jabbeke. Het projectgebied ligt tussen de Parkweg en de Stationstraat. Het perceel is groter dan 3.000 m² en de effectieve ingreep in de bodem is groter dan 1.000 m² waardoor de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overschreden worden. Het gewestplan beschouwt het projectgebied als 'lokaal bedrijventerrein met openbaar karakter' (1111), 'agrarisch gebied' (0900) en 'woongebied met landelijk karakter' (0102). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone of een beschermde archeologische site. Op deze basis wordt een archeologienota zonder ingreep in de bodem opgesteld.

Figuur 1: Het projectgebied ten opzichte van de GRB-basiskaart

Administratieve gegevens

Titel: 2025 Parkweg, Jabbeke: Resultaten archeologische prospectie zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek)

Opdrachtgever: Gemeente Jabbeke, Dorpsstraat 3, 8490 Jabbeke

Uitvoerder: Raakvlak

Auteurs: Dieter Verwerft, Femke Germonpré, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak), Komvest 45, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Parkweg1/Stationsstraat 59, 8940 Brugge

Naam site: Parkweg, Jabbeke; afkorting: JA2025PA

Kadaster: Jabbeke, afdeling 1, sectie A, percelen 1060I2 en 1060m2

Relevante termen thesauri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek

Periode: maart - april 2025

Archeologische verwachting: structuren uit de Wereldoorlogen

Aanleiding van het onderzoek: sloop

Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Het projectgebied in Jabbeke ligt in de kustpolders, net ten noorden van de grens met de zandstreek, en maakt deel uit van het Houtland, gekenmerkt door weiden, akkers en afwateringskanalen. Geologisch behoort de site tot de Formatie van Gentbrugge, specifiek het Lid van Vlierzele, bestaande uit groen tot grijsgroen fijn zand met sporadische zandsteenbankjes. De bodemkaart classificeert het terrein als 'sterk vergraven gronden' (OT), wat aantoont dat het oorspronkelijke landschap door historische ingrepen is verdwenen. De hoogtekaart bevestigt dat het projectgebied zich op een verzande kreekkrug bevindt, wat overeenkomt met de landschappelijke ligging van nabijgelegen dorpen zoals Stalhille.

Historisch gezien heeft Jabbeke een rijke bewoningsgeschiedenis, met sporen uit de prehistorie, metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. De locatie ligt nabij de historische Zandstraat, een belangrijke Romeinse verbindingsweg tussen Oudenburg en Brugge. Het militaire domein binnen het projectgebied ontstond tijdens de Eerste Wereldoorlog als "Feld Proviant West" en werd nadien door het Belgische en Duitse leger gebruikt. In de Tweede Wereldoorlog werd hier een krijgsgevangenenkamp ingericht, waarvan enkele structuren nog in gewijzigde vorm aanwezig zijn. Na 1945 werd de site overgenomen door de Belgische Civiele Bescherming.

Binnen het projectgebied zelf is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd, maar in de ruime omgeving zijn meerdere relevante vondsten gedaan. Dit omvat onder andere een Romeins brandrestengraf, een vroegmiddeleeuwse nederzetting en sporen van middeleeuwse veenwinning en baksteenproductie. Luchtfotografische waarnemingen bevestigen de aanwezigheid van het voormalige krijgsgevangenenkamp. Hoewel diverse archeologienota's in de omgeving zijn opgesteld, is de archeologische waarde van het projectgebied zelf nog onduidelijk en kan aanvullend onderzoek nodig zijn.

Het projectgebied ligt op een verzande kreekkrug, een gunstige locatie voor vroegere bewoning. Door de militaire bouwactiviteiten in de 20e eeuw is de kans op bewaring van dit archeologisch erfgoed eerder laag. Bovendien beperken de werken zich tot de huidige voetafdruk en diepte van de bestaande bebouwing.

Binnen het projectgebied is reeds uitgebreid (bouw)historisch onderzoek gebeurd, waardoor de bestaande, te slopen volumes in detail geregistreerd zijn. Op basis van het historisch en het historisch-cartografisch onderzoek weerspiegelen deze volumes de oudste bebouwing binnen het projectgebied. In ieder geval wijst de bouwgeschiedenis – de bouw en afbraak van een spoorweg, uitgebreide verhardingen, rioleringen en leidingen - op een sterk antropogene invloed, wat een negatief effect zal hebben op het archeologisch bodemarchief, dat in dergelijke landschappelijke context dicht tegen het maaiveld ligt. Vergelijkbare situaties in de omgeving van het projectgebied tonen immers aan dat de archeologische sporen in dergelijk landschap afgedekt zijn door een relatief dunne ploeglaag.

De kans dat geplande werken een impact hebben op archeologische erfgoed is zeer laag. Gezien de vergravingen in het verleden is de kans op bewaarde oudere archeologische contexten zeer beperkt. Een archeologisch vervolgonderzoek is niet zinvol.

Onderzoeksstrategie, - methode en –technieken

Naar aanleiding van dit onderzoek zijn op het projectgebied geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

We voorzien voorlopig geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.